

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D., a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobkyně: **Lužická Energetická s.r.o.**, IČ 290 16 444,
sídlem Kubelíkova 1224/42, 130 00 Praha 3 - Žižkov,
adresou pro doručování Komenského 241, 500 03 Hradec Králové,
proti
žalované: **Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky**,
regionální pracoviště správy CHKO České středohoří, IČO 629 33 591,
sídlem Michalská 260/14, 412 01 Litoměřice,

v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu,

takto:

I. Žaloba se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou domáhala určení, že úkon žalované označený jako stanovisko ze dne 14. 7. 2017, č. j. SR/1573/UL/2017-3, k zadání územního plánu obce Malé Březno, je nezákonný a přímo se dotýká jejích zájmů na vybudování přístaviště rekreačních plavidel, označeného jako „MARÍNA Malé Březno“.
2. Před vlastním rozhodnutím o žalobě byl soud nejprve povinen zabývat se otázkou, zda není projednávaná věc z jeho přezkumné činnosti vyloučena. K meritornímu přezkoumání může soud v rámci správního soudnictví totiž přistoupit jen za předpokladu, že není dána překážka, jež by mu bránila věcně rozhodnout. Jinak soudu nezbývá nic jiného než podanou žalobu jako nepřipustnou podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), usnesením odmítnout. O tom, kdy nastává taková situace, hovoří v případě žalob na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu ust. § 85 s.ř.s. ve vazbě na ust. § 82 s.ř.s.
3. Dle ust. § 82 s.ř.s. se může každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

4. Dle ust. § 85 s.ř.s. je žaloba nepřipustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.
5. Pojem „zásah“ s.ř.s. ani jiný zákon obecně nedefinuje. Judikatura jej proto doposud vykládá zejména jako určitý úkon správního orgánu v rámci výkonu veřejné moci, který spočívá v jednorázovém a protiprávním útoku vůči základním ústavně zaručeným právům, a jenž v době svého působení představuje trvalé ohrožení právního stavu. Pro možnost ochrany ve správním soudnictví je pak nejen nutné, aby byla prokázána nezákonnost zásahu, ale současně musí být i prokázáno, že žalobce byl nezákonným zásahem přímo zkrácen na svých subjektivních právech. I v případě splnění obou kumulativních podmínek je nicméně žaloba na ochranu před nezákonným zásahem vyloučena, nevyužil-li žalobce možnosti ochrany či nápravy stavu pomocí právních prostředků, které mu právní řád poskytuje – uvedená situace má za následek nepřipustnost žaloby a její odmítnutí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2004, č. j. 3 As 52/2003-278, dostupný též na www.nssoud.cz).
6. Soudní řád správní v ust. § 4 odst. 1 upravuje čtyři základní typy žalob, jejichž prostřednictvím se mohou účastníci domáhat ochrany svých práv v oblasti veřejné správy. Jedná se o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podle ust. § 65 a násl. s.ř.s., žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu podle ust. § 79 a násl. s.ř.s., žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu podle ust. § 82 a násl. s.ř.s. a kompetenční žalobu podle ust. § 97 a násl. s.ř.s. Dále soudní řád správní v ust. § 4 odst. 2 upravuje další návrhy, jimiž se správní soudy zabývají. Jedná se o návrh ve věci volební a věci místního a krajského referenda podle ust. § 88 a násl. s.ř.s., návrh ve věcech politických stran a politických hnutí podle ust. § 94 a násl. s.ř.s. a návrh o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí pro rozpor se zákonem podle ust. § 101a a násl. s.ř.s. Tyto jednotlivé žalobní a návrhové typy se vyznačují specifickými podmínkami řízení i odlišnými žalobními návrhy, kterými se účastníci mohou bránit proti konkrétním jednáním správních orgánů. Povaha tohoto jednání je přitom pro volbu žalobního typu určující, neboť není v dispozici účastníka např. s ohledem na jeho procesní taktiku volit, jaký druh řízení bude iniciovat – naopak musí užít takového prostředku ochrany, jenž bude v přezkoumávaném případě příslušný a přípustný.
7. V předmětné věci soud vycházel z rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2011, č. j. 2 As 75/2009–113 (dostupný na www.nssoud.cz), v němž je uvedeno, že: *„Závazná stanoviska vydaná dle § 149 správního řádu z roku 2004 nejsou rozhodnutím ve smyslu § 67 správního řádu ani § 65 s. ř. s., neboť sama o sobě nezakládají, nemění, neruší nebo závazně neurčují práva nebo povinnosti. Soudní přezkum jejich obsahu je v souladu s čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod umožněn až v rámci konečného rozhodnutí dle § 75 odst. 2 s. ř. s.“*
8. A dále z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2009, č. j. 2 Ao 2/2008–62 (dostupný na www.nssoud.cz), v němž je uvedeno, že: *„Stanoviska dotčených orgánů jsou závazným podkladem pro územní plán, jejich přezkum však není možný podle § 149 správního řádu z roku 2004.“* Z citovaného judikátu vyplývá, že stanovisko dotčeného orgánu v procesu přijímání územního plánu obce není závazným stanoviskem podle ust. § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní

řád“), ale mají řadu shodných rysů. Především nezakládají práva a povinnosti a nedochází jimi přímo ke zkrácení veřejných subjektivních práv, ale zároveň jsou přezkoumatelné v rámci přezkumu územního plánu podle ust. § 101a s.ř.s., který se provádí v řízení o zrušení opatření obecné povahy.

9. Jak již bylo uvedeno, v řízení o ochraně před nezákonným zásahem se lze domáhat ochrany proti zásahu správního orgánu nebo určení, že zásah byl nezákonný. Aby však žaloba na ochranu před nezákonným zásahem mohla být věcně projednatelná, musí z tvrzení účastníka být zcela jednoznačné, že směřuje proti takovému zásahu správního orgánu, jenž není rozhodnutím. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 16. 12. 2015, č. j. 8 Azs 144/2015-30 (dostupném též na www.nssoud.cz): „*Je pojmově vyloučeno, aby soud v řízení o ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu podle ust. § 82 a násl. s.ř.s. meritorně rozhodoval o situaci, se kterou procesní předpis výslovně počítá a kterou vybrazuje správnímu rozhodnutí.*“ Jinak řečeno, úprava zásahových žalob je ve vztahu k dalším typům upraveným v ust. § 4 odst. 1 a 2 s.ř.s., zejména pak ve vztahu k řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části pro rozpor se zákonem, subsidiární, proto pakliže je možné, aby účastník užil jinou formu procesní ochrany, nemůže se primárně domáhat ochrany před nezákonným zásahem.
10. Jak v dané věci vyplynulo ze žalobního návrhu, obec Malé Březno požádala žalovanou, Agenturu ochrany přírody a krajiny České republiky, o stanovisko k realizaci návrhu zadání územního plánu. Proti vydanému stanovisku není opravný prostředek přípustný, neboť se nejedná o rozhodnutí správního orgánu. Navíc uvedené stanovisko nesměřuje proti veřejným subjektivním právům žalobce, neboť toto stanovisko nijak nemění, nezakládá či neruší práva a povinnosti žalobce, tak může učinit až územní plán.
11. Nad rámec výše uvedeného soud uvádí, že v procesu schvalování návrhu opatření obecné povahy, které následuje po vyhotovení zadaného stanoviska, lze podle ust. § 172 odst. 5 správního řádu podat opravný prostředek, jímž jsou námitky, které se podávají do 30 dnů ode dne zveřejnění opatření obecné povahy. O námitkách je následně rozhodováno samostatným rozhodnutím, které se následně přikládá k vydanému opatření obecné povahy. Pokud by účastníku řízení nebylo rozhodnutím správního orgánu o námitkách vyhověno, připadá v úvahu zejména postup dle ust. § 101a a násl. s.ř.s., tj. podání návrhu na zrušení opatření obecné povahy, a to i za situace, kdy i její žalobní argumentace evidentně směřuje proti nezákonnosti, vadnosti a nicotnosti podkladů pro vydání opatření obecné povahy, tj. stanoviska žalované, nikoliv proti nezákonnému zásahovému jednání správního orgánu.
12. Soudní přezkum úkonů správních orgánů je tedy zaručen až následně v rámci přezkumu navazujícího rozhodnutí, které je správním orgánem vydáno na základě stanoviska.
12. Soud proto uzavírá, že žaloba o vyslovení nezákonnosti zásahu – úkonu žalované označeného jako stanovisko ze dne 14. 7. 2017, č. j. SR/1573/UL/2017-3, je za daného skutkového stavu nepřipustná ve smyslu ust. § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s., když dle ust. § 85 s.ř.s. se lze ochrany domáhat jinými právními prostředky, a to v řízení o přijetí návrhu opatření obecné povahy a následně lze podat návrh na přezkum opatření obecné povahy dle ust. § 101a s.ř.s. Vzhledem k uvedenému soud žalobu výrokem ad I. odmítl.

13. Výrok ad II. o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 3 s.ř.s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.
14. Pro úplnost soud dodává, že o soudním poplatku nerozhodoval, neboť tento doposud nebyl uhrazen.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem dne 16. července 2018

Mgr. Václav Trajer, v. r.
předseda senátu